Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2020. gada 26. martā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – LES 19. panta 1. punkta otrā daļa – Tiesiskums – Efektīva tiesību aizsardzība tiesā jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības – Tiesnešu neatkarības princips – Valsts tiesnešiem piemērojamo disciplināro pasākumu sistēma – Tiesas kompetence – LESD 267. pants – Pieņemamība – Interpretācija, kas ir vajadzīga, lai iesniedzējtiesa varētu taisīt spriedumu – Jēdziens

Apvienotajās lietās C-558/18 un C-563/18

par diviem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sąd Okręgowy w Łodzi* (Lodzas apgabaltiesa, Polija) (C-558/18) un *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa, Polija) (C-563/18) iesniedza ar lēmumiem, kuri pieņemti 2018. gada 31. augustā un 2018. gada 4. septembrī un kuri Tiesā reģistrēti attiecīgi 2018. gada 3. septembrī un 2018. gada 5. septembrī, tiesvedībā

Miasto Łowicz

pret

Skarb Państwa – Wojewoda Łódzki,

piedaloties:

Prokurator Generalny, ko pārstāv *Prokuratura Krajowa* (iepriekš – *Prokuratura Regionalna w Łodzi*),

Rzecznik Praw Obywatelskich (C-558/18),

un

Prokurator Generalny, ko pārstāv *Prokuratura Krajowa* (iepriekš – *Prokuratura Okręgowa w Płocku*),

pret

VX,

WW,

XV (C-563/18),

* Tiesvedības valoda – poļu.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], palātu priekšsēdētāji A. Prehala [*A. Prechal*] (referente), M. Vilars [*M. Vilaras*], E. Regans [*E. Regan*], P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*] un L. S. Rosi [*L. S. Rossi*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], K. Toadere [*C. Toader*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], K. Likurgs [*C. Lycourgos*] un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerāladvokāts: J. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 18. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Skarb Państwa – Wojewoda Łódzki* vārdā – *J. Zasada* un *L. Jurek*, pārstāvji,

– *Prokurator Generalny*, ko pārstāv *Prokuratura Krajowa*, vārdā – *A. Reczka*, *S. Bańko*, *B. Górecka*, *J. Szubert* un *P. Tarczyński*,

– *Rzecznik Praw Obywatelskich* vārdā – *M. Taborowski* un *M. Wróblewski*, pārstāvji,

– Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna* un *P. Zwolak*, pārstāvji, kuriem palīdz *W. Gontarski*, *adwokat*,

– Latvijas valdības vārdā – I. Kucina un V Soņeca, pārstāves,

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman* un *C. S. Schillemans*, pārstāves,

– Eiropas Komisijas vārdā – *K. Herrmann* un *H. Krämer*, pārstāvji,

– EBTA Uzraudzības iestādes vārdā – *I. O. Vilhjálmsdóttir* un *C. Howdle*, pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2019. gada 24. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par LES 19. panta 1. punkta interpretāciju.

2 Šie lūgumi tika iesniegti, pirmkārt, saistībā ar tiesvedību lietā starp *Miasto Łowicz* (Lovičas pilsēta, Polija) un *Skarb Państwa – Wojewoda Łódzki* (Valsts kase – Lodzas vojevodistes priekšsēdētājs, Polija, turpmāk tekstā – "Valsts kase") par pieteikumu, kas attiecas uz publisko dotāciju samaksu (lieta C-558/18), un, otrkārt, saistībā ar kriminālprocesu, kas uzsākts pret VX, WW un XV par viņu līdzdalību personu nolaupīšanā mantiska labuma iegūšanas nolūkā (lieta C-563/18).

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

3 Kā izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-558/18, Lovičas pilsēta ir cēlusi prasību *Sąd Okręgowy w Łodzi* (Lodzas apgabaltiesa, Polija) pret Valsts kasi, lai, piemērojot 2003. gada 13. novembra *ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (Likums par pašvaldību vienību ienākumiem) (2018. gada *Dz. U.*, 317. pozīcija), tai tiktu izmaksāta summa 2 357 148 Polijas zlotu (PLN) (aptuveni 547 612 EUR) apmērā kā dotācijas, kas paredzētas, lai segtu izdevumus, kuri minētajai pilsētai radušies laikposmā no 2005. līdz 2015. gadam, veicot noteiktus uzdevumus, kas tai uzticēti valsts pārvaldes jomā.

4 Pēc Valsts kases celtajiem iebildumiem rīkojums samaksāt šo summu, kas bija izdots pamatlietā notiekošā procesa pirmajā posmā, zaudēja izpildāma akta statusu, un lieta šobrīd tiek izskatīta parastā procesā. Iesniedzējtiesa uzskata, ka, ņemot vērā minētajā procesā iegūtos pierādījumus, ir ļoti iespējams, ka nolēmums, kas tai jāpieņem, būs nelabvēlīgs Valsts kasei.

5 Attiecībā uz lietu C-563/18 no *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa, Polija) lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka minētajā tiesā norisinās kriminālprocess pret VX, WW un XV par piedalīšanos divās personu nolaupīšanās un nelikumīgā brīvības atņemšanā mantiska labuma gūšanas nolūkā, kuras veiktas attiecīgi 2002. un 2003. gadā. VX, WW un XV, kas esot atzinuši inkriminētos faktus un sadarbojušies ar tiesībaizsardzības iestādēm, ir lūguši tiem piešķirt "nožēlojošu liecinieku" statusu ("*mały świadek koronny*"), kas liktu iesniedzējtiesai apsvērt iespēju piemērot viņiem ārkārtēju soda samazināšanu saskaņā ar Krimināl kodeksa normām.

6 Lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu ir paustas bažas par to, ka var tikt ierosināta disciplinārlieta pret vienīgo tiesnesi, kurš izskata katru no pamatlietām, ja viņš pieņemtu nolēmumu attiecīgi šā sprieduma 4. un 5. punktā norādītajā veidā.

7 Šīs bažas būtībā izraisot tas, ka dažādu Polijā nesen notikušo tiesiskā regulējuma reformu dēļ vairs netiekot nodrošināta disciplinārlietu attiecībā uz tiesnešiem izskatīšanas objektivitāte un neitralitāte un tādējādi tiekot ietekmēta iesniedzējtiesu neatkarība.

8 Šajā ziņā minētās tiesas uzskata, pirmām kārtām, ka esot problemātisks tās *Izba Dyscyplinarna Sądu Nawyższego* (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta, Polija) sastāvs, kura šajā tiesā nesen ir izveidota saskaņā ar 2017. gada 8. decembra *ustawa o Sądzie Najwyższym* (Likums par Augstāko tiesu) (2018. gada *Dz. U.*, 5., 650., 771., 847., 848., 1045. un 1443. pozīcija) un kurai uz šā paša likuma pamata ir jāizskata disciplinārlietas attiecībā uz tiesnešiem gan pirmajā instancē, gan apelācijas instancē.

9 Proti, tiesnešus, kuri pilda tiesas spriešanas funkcijas šajā disciplinārlietu palātā, pēc *Krajowa Rada Sądownictwa* (Valsts tiesu padome, Polija) priekšlikuma esot iecēlis Polijas Republikas prezidents. Taču ar nesenajiem grozījumiem 2011. gada 12. maija *ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa* (Likums par Valsts tiesu padomi) (2011. gada *Dz. U.*, 714. pozīcija), kas veikti ar 2017. gada 8. decembra *ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sçãodownictwa oraz niektórych innych ustaw* (Likums par grozījumiem Likumā par Valsts tiesu padomi un dažos citos likumos) (2018. gada *Dz. U.*, 3. pozīcija), Valsts tiesu padome – kuras 15 locekļus ar tiesneša statusu pašlaik ieceļ *Sejm* (Parlamenta apakšpalāta), nevis, kā iepriekš, viņu amata pārstāvji – vairs neesot no politiskās varas neatkarīga iestāde.

10 Otrām kārtām, šādi jaunizveidotā Valsts tiesu padome pati esot kļuvusi par kvazidisciplināru iestādi, jo tās kompetencē ir izskatīt pārsūdzības par tiesu priekšsēdētāju lēmumiem, kuri attiecas uz tiesnešu pārcelšanu uz citiem iztiesāšanas sastāviem. Turklāt ļoti daudzus tiesu priekšsēdētājus esot iecēlis pašreizējais tieslietu ministrs, un daži no tiem esot tikuši ievēlēti par Valsts tiesu padomes locekļiem.

11 Trešām kārtām, ar jaunajām tiesību normām, kas iekļautas 2001. gada 27. jūlija *ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju) (2018. gada *Dz. U.*, 23., 3., 5., 106., 138., 771., 848., 1000., 1045. un 1443. pozīcija) un kas attiecas uz vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešiem piemērojamo disciplināro procesu, tieslietu ministram, kurš vienlaikus pilda arī ģenerālprokurora funkcijas, esot piešķirtas praktiski neierobežotas pilnvaras šajā jomā.

12 Proti, tieslietu ministra kompetencē esot, pirmkārt, iecelt par disciplinārlietām atbildīgo amatpersonu, kuras ziņā ir lietas saistībā ar tiesnešiem, kas darbojas vispārējās jurisdikcijas tiesās, otrkārt, ierosināt izmeklēšanas procedūras un gadījumā, ja par disciplinārlietām atbildīgā amatpersona atsakās ierosināt disciplinārlietu, likt pēdējai minētajai ierosināt disciplinārlietu, treškārt, *ad hoc* iecelt amatā par disciplinārlietām atbildīgo amatpersonu, lai izskatītu noteiktu lietu, un, ceturtkārt, iecelt tiesnešus, kuriem ir uzdota disciplinārlietu izskatīšana kādā apelācijas tiesā.

13 Turklāt tieslietu ministram piešķirtās ievērojamās ietekmes pilnvaras neesot papildinātas ar atbilstošām garantijām. Pirmkārt, to pārkāpumu legāldefinīcija, par kuriem tiesnešiem var tikt piemēroti disciplinārsodi, esot neprecīza. Otrkārt, disciplinārlietas varot tikt īstenotas pat tad, ja tiesnesis, attiecībā uz kuru notiek izmeklēšana, vai viņa pārstāvis ir attaisnotā prombūtnē. Treškārt, turpmāk šādās lietās varot tikt izmantoti prettiesiski iegūti pierādījumi. Ceturtkārt, neesot paredzētas nekādas garantijas attiecībā uz disciplinārlietas izskatīšanas ilgumu. Piektkārt, tieslietu ministrs varot lūgt atsākt disciplinārlietas izskatīšanu piecu gadu laikā pēc tās pabeigšanas vai lēmuma pieņemšanas, ja atklātos jauni apstākļi.

14 Iesniedzējtiesas uzskata, ka ar šādi izveidotu disciplinārlietu izskatīšanas procesu likumdošanas varai un izpildvarai ir piešķirts līdzeklis, ar kā palīdzību atbrīvoties no tiesnešiem, kuru lēmumi tām nav pa prātam, un – atturošās iedarbības dēļ, ko tiem rada šāda procesa ierosināšanas iespēja, – ietekmēt šo tiesnešu nolēmumus.

15 Minēto tiesu ieskatā, no visa iepriekš minētā izriet, ka, lai pieņemtu tiesas nolēmumu, kas katrai no tām būs jāpieņem attiecīgajās pamatlietās, vispirms ir jānoskaidro, vai iepriekš minētās valsts tiesību normas par tiesnešiem piemērojamo disciplināro pasākumu sistēmu apdraud to neatkarību, tādējādi liedzot attiecīgajām personām tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kuras garantētas LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā. Nupat minētajā tiesību normā, lasot to kopā ar LES 2. pantu un 4. panta 3. punktu, faktiski dalībvalstīm esot prasīts nodrošināt, lai institūcijas, kas – tāpat kā iesniedzējtiesas – var lemt par jautājumiem attiecībā uz Savienības tiesību piemērošanu vai interpretāciju, atbilstu prasībām, kuras ir neatraujami saistītas ar tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un kuru skaitā minēto institūciju neatkarībai esot būtiska nozīme.

16 Šādos apstākļos *Sąd Okręgowy w Łodzi* (Lodzas apgabaltiesa) un *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa) katra nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai vienu prejudiciālu jautājumu.

17 *Sąd Okręgowy w Łodzi* (Lodzas apgabaltiesa) uzdotais jautājums ir formulēts šādi:

"Vai [LES] 19. panta 1. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka no tās izrietošais dalībvalstu pienākums nodrošināt tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi tiesību aizsardzības tiesā nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, nepieļauj tādas tiesību normas, ar ko būtiski tiek palielināts disciplinārlietu pret Polijas tiesnešiem neatkarīgas izskatīšanas garantijas pārkāpšanas risks:

1) politiski ietekmējot disciplinārlietu norisi,

2) radot risku, ka disciplināri pasākumi tiks izmantoti, lai īstenotu politisku kontroli pār tiesu nolēmumu saturu, kā arī

3) radot iespēju izmantot noziedzīga nodarījuma ceļā iegūtus pierādījumus disciplinārlietās pret tiesnešiem?"

18 Savukārt *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa) ir uzdevusi Tiesai šādu jautājumu:

"Vai [LES] 19. panta 1. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka no tās izrietošais dalībvalstu pienākums nodrošināt tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi efektīvas tiesību aizsardzības tiesā nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, nepieļauj tādas tiesību normas, kas negarantē pret Polijas tiesnešiem ierosinātu disciplinārlietu neatkarīgu izskatīšanu, ļaujot politiski ietekmēt disciplinārlietu norisi un radot risku, ka disciplināro pasākumu sistēma varētu tikt izmantota, lai politiski kontrolētu tiesas nolēmumu saturu?"

Tiesvedība Tiesā

19 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2018. gada 1. oktobra lēmumu lietas C-558/18 un C-563/18 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesam, kā arī sprieduma taisīšanai.

20 Tiesvedības Tiesā rakstveida daļas ietvaros ar 2018. gada 7. un 11. decembra vēstulēm *Sąd Okręgowy w Łodzi* (Lodzas apgabaltiesa) un ar 2018. gada 30. oktobra un 12. decembra vēstulēm *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa) informēja Tiesu, ka abi tiesneši, kuri Tiesai ir uzdevuši prejudiciālos jautājumus minētajās lietās, no amatpersonas, kas atbildīga par disciplinārlietām vispārējās jurisdikcijas tiesās, vietnieka ir saņēmuši aicinājumu liecinieka statusā ierasties uz sēdi par iemesliem, kuri tiem ir likuši uzdot šos jautājumus, un par iespējamu tiesas neatkarības apdraudējumu tāpēc, ka abi attiecīgie tiesneši neesot pieņēmuši savu lēmumu patstāvīgi.

21 Minētajās vēstulēs abas iesniedzējtiesas arī uzsver, pirmkārt, ka minēto sēžu laikā attiecīgajiem tiesnešiem tika uzdoti jautājumi, uz kuriem attiecas apspriežu noslēpums. Otrkārt, šie paši tiesneši – gan viens, gan otrs – no amatpersonas, kura atbildīga par disciplinārlietām, vietnieka saņēma rīkojumu iesniegt rakstveida paziņojumu par iespējamu "tiesu pilnvaru pārsniegšanu" tā iemesla dēļ, ka viņi iesnieguši šos lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu, neievērojot no LESD 267. panta izrietošos nosacījumus.

22 Ar dokumentiem, kas Tiesas kancelejā iesniegti 2019. gada 24. decembrī un 2020. gada 13. februārī un 2. martā, *Rzecznik Praw Obywatelskich* (ombuds, Polija) lūdza atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu.

23 Sava 2019. gada 24. decembra lūguma pamatojumam ombuds apgalvo, ka ģenerāladvokāts secinājumos ir uzskatījis, ka šie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāatzīst par nepieņemamiem būtībā tādēļ, ka Tiesas rīcībā neesot pietiekamas informācijas par faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, lai ļautu tai lemt par šiem lūgumiem un noteikt, vai ir izpildīts dalībvalstu pienākums garantēt tiesnešu neatkarību. Šādos apstākļos Tiesai būtu jāizdod rīkojums par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu, lai, pirmkārt, ļautu lietas dalībniekiem paust savu viedokli par šādu iespējamu minēto lūgumu nepieņemamības iemeslu, kuru – kā esot norādījis ģenerāladvokāts – lietas dalībnieki nav nedz norādījuši, nedz apsprieduši, un, otrkārt, vēl vairāk precizēt izskatāmo lietu apstākļus.

24 Šajā pašā lūgumā ombuds atsaucas arī uz jauniem faktiem, kuri radušies kopš tiesvedības mutvārdu daļas pabeigšanas un kuri liecinot par to, ka Tiesai uzdotie jautājumi nav hipotētiski, un kuriem līdz ar to esot izšķiroša ietekme uz nolēmumu, kas tai jāpieņem šajās apvienotajās lietās. Šos jaunos faktus veidojot, pirmkārt, vairāki konkrēti gadījumi, kuros nesen pret tiesnešiem ir ierosinātas disciplinārlietas saistībā ar viņu pieņemto nolēmumu saturu un it īpaši saistībā ar nolēmumiem, kuros minētie tiesneši esot vēlējušies ievērot no Tiesas 2019. gada 19. novembra sprieduma A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) (C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982) izrietošās norādes.

25 Otrkārt, parlamenta apakšpalāta 2019. gada 20. decembrī esot pieņēmusi *ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw* (Likums par grozījumiem Likumā par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju, Likumā par *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) un vairākos citos likumos), kura mērķis esot padarīt būtiski stingrāku tiesnešiem piemērojamo disciplināro pasākumu sistēmu un kurā – it īpaši, lai atņemtu šim Tiesas spriedumam iedarbību, – esot paredzēts, ka tiesa nevar apšaubīt tiesneša iecelšanas spēkā esamību vai konstitucionālas institūcijas leģitimitāti – pretējā gadījumā pret tās sastāvā esošajiem tiesnešiem tiek uzsākta disciplinārlieta. Šādā pat nolūkā ar minēto likumu turpmāk jebkāda sūdzība par tiesneša vai tiesas neatkarību tiek nodota nesen izveidotās *Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Nawyższego* (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta, Polija) ekskluzīvajā kompetencē, kurai esot tādi paši trūkumi – it īpaši runājot par tās locekļu iecelšanas procesu – kā tie, kurus Tiesa ir uzsvērusi attiecībā uz Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātu 2019. gada 19. novembra spriedumā A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) (C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982).

26 2020. gada 13. februāra papildu pieteikumā ombuds norāda, pirmkārt, ka pa šo laiku šo 2019. gada 20. decembra likumu Polijas Republikas prezidents ir parakstījis 2020. gada 4. februārī, tas ir ticis publicēts (2020. gada *Dz. U.*, 190. pozīcija) un par tā spēkā stāšanās datumu ir ticis noteikts 2020. gada 14. februāris. Otrkārt, tas norāda uz disciplinārlietu un administratīvo pasākumu īstenošanu un to skaita palielināšanos un uz kopš šā laika notikušo disciplinārsodu piemērošanu tiesnešiem, it īpaši to iemeslu dēļ, kuri jau minēti šā sprieduma 24. punktā. 2020. gada 2. marta papildu pieteikumā ombuds atsaucas uz apstākli, ka *Prokuratura Krajowa* (Valsts prokuratūra, Polija), piemērojot minēto 2019. gada 20. decembra likumu, nesen esot vērsusies Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātā ar lūgumu atcelt tā tiesneša imunitāti, kurš ir iesniedzis lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-563/18 un atļaut saukt šo tiesnesi pie krimināltatbildības par to, ka viņš ir ļāvis plašsaziņas līdzekļiem ierakstīt tāda nolēmuma pasludināšanu, kas pieņemts lietā, kurā tika apstrīdēta Parlamenta apakšpalātas sēžu norises vietas pārcelšana, un ar ko viņš uzdeva prokuratūrai atsākt ar šo pārcelšanu saistīto izmeklēšanu. Ombuda ieskatā, Tiesai būtu jāņem vērā attīstība, ko atspoguļo šie jaunie fakti, lai izvērtētu tai šajās lietās uzdoto jautājumu pieņemamību un būtību – tas attaisnojot to, ka Tiesa atkārtoti sāk tiesvedības mutvārdu daļu.

27 Šajā ziņā ir jāatgādina, pirmkārt, ka Eiropas Savienības Tiesas statūtos un Tiesas Reglamentā šo statūtu 23. pantā minētajām ieinteresētajām personām nav paredzēta iespēja iesniegt apsvērumus, atbildot uz ģenerāladvokāta secinājumiem (spriedums, 2019. gada 19. novembris, A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Otrkārt, saskaņā ar LESD 252. panta otro daļu ģenerāladvokāts, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, atklātā tiesas sēdē sniedz pamatotus secinājumus lietās, kurās saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtiem ir vajadzīga viņa piedalīšanās. Tiesai nav saistoši nedz ģenerāladvokāta secinājumi, nedz šo secinājumu pamatojums. Tādējādi viena lietas dalībnieka nepiekrišana ģenerāladvokāta secinājumiem, lai kādi arī būtu viņa šajos secinājumos aplūkotie jautājumi, pati par sevi nevar būt mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu pamatojošs iemesls (spriedums, 2019. gada 19. novembris, A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 Tomēr Tiesa jebkurā brīdī, uzklausījusi ģenerāladvokātu, var izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu saskaņā ar tās Reglamenta 83. pantu, it īpaši, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta, vai ja kāds lietas dalībnieks pēc šīs daļas pabeigšanas iesniedz ziņas par jaunu faktu, kam var būt izšķiroša ietekme uz Tiesas nolēmumu, vai arī ja lieta ir jāizskata, pamatojoties uz argumentu, kuru ieinteresētās personas nav apspriedušas.

30 Šajā gadījumā Tiesa, uzklausījusi ģenerāladvokātu, tomēr uzskata, ka pēc rakstveida procesa un tajā noturētās tiesas sēdes tās rīcībā ir visi nepieciešamie elementi, lai pieņemtu nolēmumu, un ka ombuda norādītajiem jaunajiem faktiem nevar būt izšķiroša ietekme uz nolēmumu, kas Tiesai jāpieņem. Turklāt tā norāda, ka šīs apvienotās lietas nav jāizskata, pamatojoties uz argumentu, ko ieinteresētās personas nebūtu apspriedušas. Šādos apstākļos nav jāizdod rīkojums par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu.

Par Tiesas kompetenci

31 Valsts kase, *Prokurator generalny* (ģenerālprokurors, Polija) un Polijas valdība atsaucas uz to, ka Tiesas kompetencē neesot izskatīt šos lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu, būtībā norādīdami, ka gan pamatlietas, kam ir pilnībā iekšējs raksturs un kas neietilpst jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, gan dalībvalstu ekskluzīvajā kompetencē ietilpstošās valsts tiesību normas par valsts tiesu organizāciju un tiesnešiem piemērojamiem disciplinārajiem pasākumiem esot ārpus Savienības tiesību piemērošanas jomas.

32 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar LES 19. panta 1. punkta otro daļu, uz kuru šajā gadījumā attiecas Tiesai uzdotie prejudiciālie jautājumi, dalībvalstis nodrošina tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir vajadzīgi pietiekami efektīvas tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai indivīdiem jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības. Tādējādi dalībvalstīm ir jāparedz tiesību aizsardzības līdzekļu un procesuālo līdzekļu sistēma, kas šajās jomās nodrošina efektīvu pārbaudi tiesā (spriedumi, 2018. gada 27. februāris, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, 34. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2019. gada 5. novembris, Komisija/Polija (Vispārējās jurisdikcijas tiesu neatkarība), C-192/18, EU:C:2019:924, 99. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Runājot par LES 19. panta 1. punkta otrās daļas tvērumu, no Tiesas judikatūras turklāt izriet, ka minētā norma darbojas "jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības", neatkarīgi no situācijas, kādā dalībvalstis īsteno šīs tiesības, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 51. panta 1. punkta izpratnē (spriedumi, 2018. gada 27. februāris, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, 29. punkts, kā arī 2019. gada 19. novembris, A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982, 82. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Tādējādi LES 19. panta 1. punkta otrā daļa ir piemērojama visām valsts iestādēm, kuras kā tiesa var spriest par jautājumiem, kas attiecas uz Savienības tiesību piemērošanu vai interpretāciju un tādējādi ietilpst jomās, uz kurām attiecas šīs tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 27. februāris, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, 40. punkts, kā arī 2019. gada 19. novembris, A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982, 83. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 Tā tas ir iesniedzējtiesu gadījumā, kas kā Polijas vispārējās jurisdikcijas tiesas var tikt aicinātas lemt par jautājumiem, kuri saistīti ar Savienības tiesību piemērošanu vai interpretēšanu, un kas kā "tiesas" šajās tiesībās definētajā nozīmē ietilpst Polijas tiesību aizsardzības līdzekļu sistēmā "jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības" LES 19. panta 1. punkta otrās daļas izpratnē, un tādēļ šīm tiesām ir jāatbilst prasībai par efektīvu tiesību aizsardzību tiesā (spriedums, 2019. gada 5. novembris, Komisija/Polija (Vispārējās jurisdikcijas tiesu neatkarība), C-192/18, EU:C:2019:924, 104. punkts).

36 Turklāt ir jāatgādina, ka, lai arī tieslietu organizācija dalībvalstīs ir šo dalībvalstu kompetencē, tomēr, īstenojot šo kompetenci, dalībvalstīm ir jāievēro pienākumi, kas tām izriet no Savienības tiesībām, it īpaši no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas (spriedums, 2019. gada 5. novembris, Komisija/Polija (Vispārējās jurisdikcijas tiesu neatkarība), C-192/18, EU:C:2019:924, 102. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka Tiesas kompetencē ir interpretēt LES 19. panta 1. punkta otro daļu [šajās lietās].

Par pieņemamību

38 Valsts kase, ģenerālprokurors un Polijas valdība arī apgalvo, ka lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu nav pieņemami šādu iemeslu dēļ. Pirmkārt, lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu neatbilstot no Reglamenta 94. panta izrietošajām prasībām, jo tajos tostarp neesot precizēts, kāda saikne pastāvot starp Savienības tiesību normu, kuras interpretācija tiek lūgta, un pamatlietās piemērojamajiem valsts tiesību aktiem.

39 Otrkārt, uzdotajiem jautājumiem neesot nekādas saiknes ar tiesvedībām pamatlietās un pamatlietu priekšmetu un tiem esot vispārīgs un hipotētisks raksturs, jo iesniedzējtiesām šajās lietās nav jāpiemēro ne valsts tiesību normas par tiesnešiem piemērojamo disciplināro pasākumu sistēmu, ne LES 19. panta 1. punkta otrā daļa. Šis hipotētiskais raksturs izrietot arī no tā, ka disciplinārlietu ierosināšana pēc nolēmumiem, kurus iesniedzējtiesām būs jāpieņem pamatlietās, šajā stadijā šķiet tīri eventuāla, tādējādi jautājumi attiecoties nevis uz pamatlietām, bet gan uz iespējamām tiesvedībām nākotnē, kuras varētu notikt starp attiecīgajiem tiesnešiem un valsts disciplinārajām iestādēm. Atbilde uz minētajiem jautājumiem nevarot ietekmēt iesniedzējtiesu pienākumu lemt par pamatlietām, pamatojoties uz piemērojamajām materiālajām un procesuālajām valsts tiesību normām, nedz arī mainīt šā pienākuma apjomu. Tādējādi tā neesot nepieciešama minēto lietu izspriešanai.

40 Arī Eiropas Komisija uzskata, ka šie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemami, jo Savienības tiesību normai, uz ko attiecas Tiesai uzdotie jautājumi, nav nekāda sakara ar pamatlietu priekšmetu, kuras attiecas, pirmkārt, uz tādu izdevumu samaksu, kas Polijas pilsētai radušies, pildot noteiktus uzdevumus, kuri tai uzticēti valsts pārvaldes jomā, un, otrkārt, uz kriminālprocesiem, kuri uzsākti pret konkrētām personām saistībā ar piedalīšanos personu nolaupīšanās un kuru ietvaros tostarp ir plānots ārkārtas kārtībā samazināt sodu. Turklāt atbilde, ko Tiesa varētu sniegt uz prejudiciālajiem jautājumiem, nevarot nekādi ietekmēt jebkāda iepriekšēja nolēmuma saturu, kurš iesniedzējtiesām būtu jāpieņem procesuālā ziņā vai attiecībā uz savu kompetenci, pirms – attiecīgā gadījumā – tās izspriež pamatlietas pēc būtības. Šāda atbilde tādējādi neatbilstot vajadzībai atrisināt minētos strīdus, bet gan nozīmējot to, ka Tiesai būtu jāsniedz konsultatīvs atzinums par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem.

41 Attiecībā uz šiem dažādajiem aspektiem vispirms ir jānorāda, ka savos attiecīgajos lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesas, pirmkārt, ir pietiekami izklāstījušas pamatlietu apstākļus un, otrkārt, ir detalizēti izklāstījušas noteikumus, kas veido jauno valsts tiesisko regulējumu tiesnešiem piemērojamo disciplināro pasākumu sistēmas jomā. Treškārt, šīs tiesas ir norādījušas gan iemeslus, kuru dēļ tām kā valsts tiesām, kuras var lemt par Savienības tiesību piemērošanu vai interpretāciju, ir šaubas par minēto pasākumu atbilstību LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai, gan iemeslus, kuru dēļ tās uzskata, ka atbilde uz Tiesai uzdotajiem jautājumiem par interpretāciju attiecīgi ir vajadzīga saistībā ar spriedumiem, ko tās ir aicinātas taisīt pamatlietās notiekošajās tiesvedībās, ņemot vērā bažas, kādas tām ir radušās šo tiesvedību īpašajos kontekstos, ka pret attiecīgajiem tiesnešiem tiks ierosināta disciplinārlieta, ja šīs tiesas minētās lietas izspriestu tādā veidā, kas izklāstīts attiecīgi šā sprieduma 4. un 5. punktā.

42 Šādi rīkojoties, minētās tiesas ir izpildījušas Reglamenta 94. pantā atgādinātās prasības, it īpaši šā panta c) punktā paredzēto prasību, pietiekami izklāstot iemeslus, kuru dēļ šajā gadījumā tām ir radušās šaubas par LES 19. panta 1. punkta otrās daļas interpretāciju, un it īpaši norādot saikni, ko tās saskata starp minēto Līguma noteikumu un valsts tiesību normām, kuras, to ieskatā, var ietekmēt tiesas procesu, kura noslēgumā tās taisīs spriedumus, un tādējādi – pamatlietās notiekošo tiesvedību iznākumu.

43 Šajā ziņā turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros un kuru pareizība Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums (spriedumi, 2003. gada 15. maijs, *Salzmann*, C-300/01, EU:C:2003:283, 31. punkts, kā arī 2017. gada 29. jūnijs, *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 16. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 Tomēr tāpat saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu izveidotā procedūra ir Tiesas un valsts tiesu sadarbības instruments, kura ietvaros pirmā sniedz otrajām tādas Savienības tiesību interpretācijas norādes, kas tām ir nepieciešamas, lai atrisinātu izskatāmās lietas (spriedumi, 1990. gada 18. oktobris, *Dzodzi*, C-297/88 un C-197/89, EU:C:1990:360, 33. punkts, kā arī 2013. gada 19. decembris, *Fish Legal* un *Shirley*, C-279/12, EU:C:2013:853, 29. punkts un tajā minētā judikatūra). Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojums nav konsultatīvu atzinumu sniegšana par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem, bet gan nepieciešamība faktiski atrisināt strīdu (spriedumi, 1995. gada 15. jūnijs, *Zabala Erasun* u.c., no C-422/93 līdz C-424/93, EU:C:1995:183, 29. punkts, kā arī 2018. gada 10. decembris, *Wightman* u.c., C-621/18, EU:C:2018:999, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Kā izriet no paša LESD 267. panta formulējuma, lūgtajam prejudiciālajam nolēmumam ir jābūt "vajadzīgam", lai iesniedzējtiesa varētu "sniegt spriedumu" lietā, kuru tā izskata (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 17. februāris, *Weryński*, C-283/09, EU:C:2011:85, 35. punkts).

46 Tiesa ir vairākkārt atgādinājusi, ka gan no LESD 267. panta formulējuma, gan tā sistēmas izriet, ka prejudiciālā nolēmuma procedūras priekšnoteikums tostarp ir strīda faktiskā izskatīšana valstu tiesās, kā ietvaros tām ir jāpieņem nolēmums, kurā var tikt ņemts vērā prejudiciālais spriedums (spriedumi, 1988. gada 21. aprīlis, *Pardini*, 338/85, EU:C:1988:194, 11. punkts; 1991. gada 4. oktobris, *Society for the Protection of Unborn Children Ireland*, C-159/90, EU:C:1991:378, 12. un 13. punkts, kā arī 2014. gada 27. februāris, *Pohotovosť*, C-470/12, EU:C:2014:101, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Šajā kontekstā Tiesas uzdevums ir jānošķir atkarībā no tā, vai tai ir iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu vai prasība konstatēt pienākumu neizpildi. Proti, prasības sakarā ar pienākumu neizpildi ietvaros Tiesai ir jāpārbauda, vai Komisijas vai citas dalībvalsts apstrīdētais valsts pasākums vai prakse – vispārīgi un bez vajadzības, lai valsts tiesās norisinātos ar to saistīta tiesvedība, – ir pretrunā Savienības tiesībām, savukārt Tiesas uzdevums prejudiciālā nolēmuma tiesvedības ietvaros ir palīdzēt iesniedzējtiesai atrisināt tajā izskatāmo konkrēto strīdu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 15. novembris, *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, 49. punkts).

48 Tādējādi šādas tiesvedības ietvaros starp minēto strīdu un Savienības tiesību normām, kuru interpretācija tiek lūgta, ir jāpastāv tādai saiknei, ka šī interpretācija ir objektīvi vajadzīga nolēmumam, kas iesniedzējtiesai ir jāpieņem (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 1998. gada 25. maijs, *Nour*, C-361/97, EU:C:1998:250, 15. punkts un tajā minētā judikatūra).

49 Šajā gadījumā ir jākonstatē, pirmkārt, ka pamatlietām pēc būtības nav nekādas saiknes ar Savienības tiesībām, it īpaši LES 19. panta 1. punkta otro daļu, uz kuru attiecas prejudiciālie jautājumi, un ka iesniedzējtiesām līdz ar to nav jāpiemēro šīs tiesības vai minētā tiesību norma, lai rastu risinājumu pēc būtības minētajās lietās. Šajā ziņā šīs apvienotās lietas tostarp atšķiras no lietas, kurā tika pasludināts 2018. gada 27. februāra spriedums *Associação Sindical dos Juízes Portugueses* (C-64/16, EU:C:2018:117) un kurā iesniedzējtiesā tika celta prasība atcelt administratīvos lēmumus, ar ko bija samazināts *Tribunal de Contas* (Revīzijas palāta, Portugāle) locekļu atalgojums atbilstoši valsts tiesiskajam regulējumam, kurā šāda samazināšana bija paredzēta un kura atbilstība LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai tika apstrīdēta.

50 Otrkārt, lai gan Tiesa jau ir atzinusi par pieņemamiem prejudiciālus jautājumus par tādu Savienības procesuālo tiesību normu interpretāciju, kuras attiecīgajai iesniedzējtiesai būtu pienākums piemērot, lai taisītu savu spriedumu (šajā nozīmē skat. it īpaši spriedumu, 2011. gada 17. februāris, *Weryński*, C-283/09, EU:C:2011:85, 41. un 42. punkts), šo apvienoto lietu ietvaros uzdoto jautājumu tvērums nav šāds.

51 Treškārt, nešķiet arī, ka Tiesas atbilde uz minētajiem jautājumiem varētu sniegt iesniedzējtiesām tādu Savienības tiesību interpretāciju, kas tām ļautu izlemt valsts tiesību procesuālos jautājumus, pirms tās var izšķirt tajās izskatāmos strīdus pēc būtības. Šajā ziņā šīs lietas atšķiras arī, piemēram, no lietām, kurās tika taisīts 2019. gada 19. novembra spriedums A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) (C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982) un kurās Tiesai lūgtā prejudiciālā interpretācija varēja ietekmēt jautājumu par to, kuras tiesas kompetencē ir pēc būtības izspriest lietas, kas attiecas uz Savienības tiesībām, kā tas konkrētāk izriet no minētā sprieduma 100., 112. un 113. punkta.

52 Šādos apstākļos no lēmumiem lūgt prejudiciālu nolēmumu neizriet, ka starp Savienības tiesību normu, uz kuru attiecas šie prejudiciālie jautājumi, un pamatlietām pastāvētu saikne, kas varētu padarīt lūgto interpretāciju par vajadzīgu, lai iesniedzējtiesas, piemērojot no šādas interpretācijas izrietošos secinājumus, varētu pieņemt lēmumus, kas būtu nepieciešami šo lietu izspriešanai.

53 Tādējādi minētie jautājumi neattiecas uz tādu Savienības tiesību interpretāciju, kas ir objektīvi vajadzīga minēto strīdu atrisināšanai, bet gan ir vispārīga rakstura.

54 Attiecībā uz apstākli, uz ko iesniedzējtiesas ir norādījušas savās šī sprieduma 20. un 21. punktā minētajās vēstulēs un saskaņā ar ko attiecībā uz abiem tiesnešiem, kuri ir iesnieguši aplūkojamos lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu, minēto lūgumu dēļ esot tikusi veikta iepriekšēja izmeklēšana pirms iespējamas disciplinārlietas ierosināšanas pret viņiem, ir jānorāda, ka pamatlietas, kuru kontekstā Tiesai šajās apvienotajās lietās ir iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, neattiecas uz šādu apstākli. Turklāt ir jāņem vērā, ka pa šo laiku – kā Polijas valdība ir norādījusi rakstveida apsvērumos un tiesas sēdē Tiesā – minētās izmeklēšanas procedūras ir izbeigtas, pamatojoties uz to, ka nav konstatēts neviens disciplinārpārkāpums, kas izpaustos kā amata cieņas aizskārums minēto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas dēļ.

55 Šajā kontekstā tomēr ir jāatgādina, ka ar Līgumiem izveidotās tiesu sistēmas stūrakmeni – kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras – veido LESD 267. pantā paredzētā prejudiciālā nolēmuma tiesvedība, kuras mērķis, izveidojot tiesnešu dialogu starp Tiesu un dalībvalstu tiesām, ir nodrošināt Savienības tiesību vienveidīgu interpretāciju, tādējādi ļaujot nodrošināt to saskanību, pilnīgu iedarbību un autonomiju, kā arī – galu galā – pašu ar Līgumiem izveidoto tiesību raksturu (atzinums 2/13, 2014. gada 18. decembris, EU:C:2014:2454, 176. punkts, kā arī spriedums, 2018. gada 24. oktobris, XC u.c., C-234/17, EU:C:2018:853, 41. punkts).

56 Atbilstoši Tiesas judikatūrai, kura arī ir pastāvīga, ar LESD 267. pantu valstu tiesām ir piešķirtas visplašākās iespējas vērsties Tiesā, ja tās uzskata, ka lietā, kuru tās izskata, rodas jautājumi par Savienības tiesību normu, kas nepieciešamas to izskatīšanā esošā strīda atrisināšanai, interpretāciju vai spēkā esamības vērtējumu. Turklāt valstu tiesām ir brīva izvēle izmantot šo iespēju jebkurā tiesvedības brīdī, kuru tās uzskata par atbilstošu (spriedumi, 2010. gada 5. oktobris, *Elchinov*, C-173/09, EU:C:2010:581, 26. punkts, kā arī 2018. gada 24. oktobris, XC u.c., C-234/17, EU:C:2018:853, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

57 Tāpēc valsts tiesību norma nevar būt šķērslis valsts tiesai izmantot minēto iespēju, kura ir raksturīga iezīme ar LESD 267. pantu izveidotajai sadarbības sistēmai starp valsts tiesām un Tiesu, un tiesas, kam ir uzdots piemērot Savienības tiesības, funkcijām, kuras valsts tiesām ir uzticētas ar šo tiesību normu (spriedums, 2019. gada 19. novembris, A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982, 103. punkts un tajā minētā judikatūra).

58 Tādējādi valsts tiesību normas, no kurām izrietētu, ka pret valstu tiesnešiem var tikt ierosinātas disciplinārlietas tādēļ, ka tie ir iesnieguši Tiesā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, nav pieļaujamas (šajā nozīmē skat. Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu, 2018. gada 1. oktobris, *Miasto Łowicz* un *Prokuratura Okręgowa w Płocku*, C-558/18 un C-563/18, nav publicēts, EU:C:2018:923, 21. punkts). Proti, tikai iespēja vien, ka attiecīgā gadījumā pret valsts tiesnešiem var tikt ierosināta disciplinārlieta tādēļ, ka tie ir iesnieguši šādu lūgumu vai nolēmuši to atstāt spēkā pēc tā iesniegšanas, var apdraudēt to, ka attiecīgie valsts tiesneši efektīvi īsteno iepriekšējā punktā minēto iespēju un funkcijas.

59 Apstāklis, ka pret šiem tiesnešiem nevar tikt ierosinātas disciplinārlietas vai piemēroti disciplinārsodi par to, ka viņi ir izmantojuši šādu iespēju vērsties Tiesā, kura ietilpst to ekskluzīvajā kompetencē, turklāt ir uzskatāms par viņu neatkarības neatņemamu garantiju (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2019. gada 12. februāris, RH, C-8/19 PPU, EU:C:2019:110, 47. punkts); šī neatkarība tostarp ir būtiska tiesu sadarbības sistēmas, ko iemieso LESD 267. pantā paredzētais prejudiciālā nolēmuma tiesvedības mehānisms, pareizai darbībai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

60 No visa iepriekš minētā izriet, ka šie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāatzīst par nepieņemamiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

61 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Sąd Okręgowy w Łodzi **(Lodzas apgabaltiesa, Polija) un** ***Sąd Okręgowy w Warszawie*** **(Varšavas apgabaltiesa, Polija) 2018. gada 31. augusta un 2018. gada 4. septembra lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemami.**

[Paraksti]